

Bayer Zsolt: Magyar lélek

2012 február 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

2

Átlag: 2 (1 szavazat)

Mérték

Sokat bántottam Csurka Istvánt. Mert jó volt együtt üvölteni a sakálokkal. Így van ez mindig. Az ember fiatalon és ostobán a falkához csapódik, különösen, ha úgy látszik, a falkán kívül nincsen élet, nincsen igazság. A kilencvenes évek elején úgy látszott.

S ahonnét mi érkeztünk, a f?város egyetemeir?l, f?iskoláiról és szakkollégiumi mozgalmaiból, onnan csak a falka szava hallatszott. S ha elég nagyot rúgott az ember Csurkába, akkor tehetségesnek és haladónak és európainak lett nyilvánítva. Olyankor sorra jöttek az ajánlatok, külföldi ösztöndíjakra, szerkeszt?ségi állásokra, könyvekre – mindenre. És ez a langymeleg összetartás a megfellebbezhetetlen igazság vaníliaillatát árasztotta. Utóbb kellett kiválni, és megérezni a vaníliaillat mögött az árulások b?zét. Húsz év távolából az a legnagyobb tapasztalat, hogy a nemzeti gondolat köpködése és kiröhögése jól jövedelmez? és léleköl? foglalatosság. No és persze az, hogy ki kell válni. S ha az ember kiválik, el?bb-utóbb beleütközik Csurka Istvánba.

Úgy áll ? a nehezebbik út közepén, mint Szabó Dezs? állt ott egykoron. Konokul, rendíthetetlenül, senkik céltáblájaként. Így álltak ?k mindig. Szabó Dezs?, Sinka István, Nyír? József, Féja Géza, Cs. Szabó, Tamási Áron, Wass Albert – utóbb Páskándi, Szilágyi Domokos, Makovecz, Szervátiusz Tibor, Farkas Árpád és ?. Csurka István. És mindenekfelett persze Németh László.

Akit az urbánusok „különítményesnek” bélyegeztek már majd egy évszázada. S persze ez is olyan megnyugtató, ismer?s, langyos fed?név, ez a „népies-urbánus” s az e köré szervezett ellentét. Mélyebb, könyörtelenebb harc ez, amelynek során örök és iszonytató szimbólummá vált az Elsodort falu. Ha lenne szándék, akarat, képesség és tehetség, akkor az Elsodort faluból filmnek kellene készülni. Olyannak legalább, mint az Emberek a havason volt. Amelyben önmagunkra ismerhetnénk, és látnánk, hol kell tapogassuk a ránk leselked? veszélyt.

Nem lett film az Elsodort faluból. A lengyelek Wajdája pedig a Katynnal fejezte be életm?vét. A vele együtt induló és legalább akkora tehetség? Jancsónak meg a Pepe-Kapa siralmas és megalázó ürességére futotta vénségére.

Így arattak fényes gy?zelmet idehaza az urbánusok.

Csurka darabjait pedig két évtizede nem játszották színházak idehaza. Túl jó volt ? ennek a közegnek. A Pepe-Kapa ürességének. S mire akadt végre egy színház, amelyik m?sorra t?zte volna ?t, addigra meghalt. Mert bár soha nem mutatta, de szívére vette a gyalázkodást, a bántást, az igazságtalanságot.

Az urbánusok egyik legtehetségesebbike, Tamás Gáspár Miklós most helyenként emberien írt a halott íróról, de sok mindenben tévedett. A legnagyobbat abban, hogy Csurka szíve gonosz volt. Nagyon nem volt az. Gyermekien, zavarba ejt?en jó szíve volt. Amikor végre volt lehet?ségem és bátorságom nyilvánosan bocsánatot kérni t?le, a szemén láttam a jó szívét. És megbocsátott. És az ? megbocsátása által voltam képes megbocsátani önmagamnak…

TGM emberien búcsúzott t?le. A legocsmányabbul meg a Kurucinfo. És ez legalább annyira érthet? és természetes, mint amennyire érthetetlen. Így kerülnek helyükre a dolgok. Így válik riasztó valósággá az elmúlt húsz év másik nagy tapasztalata: Hogy Csurka Istvánnak majd mindenben igaza volt. Ha olykor „rosszul” mondta is – de igaza volt…

Az Ady-könyvem elé ezt írta: „Mint a világirodalom minden végzetesen nagy költeményét, ezt is le lehet írni kigúnyolással, Így írtok ti-sen, de ez csak nagyságukat és a végs? bevehetetlenségüket bizonyítja. Ady Endrének több ilyen roppant bruttó regisztertonnás verse úszik a világóceánon. Igaz, legtöbbjüket csak a magyar lélek kiköt?iben fogadják – fogadták – díszlövéssel. Közülük a legméltóságosabb Az ?s Kaján. Mert ez csatahajó. Két kapitánya van, ami képtelenség, de mégis így van, s most felszállt rá egy fiatal tengerésztiszt, s mindjárt magas beosztást is kapott. Azonnal els? tiszt lett. Bayer Zsolt.”

Nagy nevetség és gúny tárgya ez odaát, a túloldalon. Nekem pedig a legnagyobb tisztesség és roppant, szinte elviselhetetlen felel?sség. És azon leszek most már, hogy ? újra és újra megbocsáthassa „ifjúságom vétkét”. ?érte. Önmagamért. Minden elsodort faluért. Minden elsodort magyar lélekért. Jó utat, István bátyám. Hajózz ki a világóceánra.

Díszlövés fogad majd a magyar lélek kiköt?iben…
Bayer Zsolt - magyarhirlap.hu

Ajánló